

Lapsi- ja nuorisoparlamentin kehittämisideat 2025

kaympltk 19.03.2026 § 17

1382/00.02.05/2025

Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Kokouksen kulku: Ruoka- ja siivouspalveluiden palvelupäällikkö ja metsänhoitaja poistuivat tämän asian käsittelyn jälkeen.</p>
Esittelijä	kaupunkiympäristöjohtaja Houhala, Keijo
Päätösehdotus	<p>Kaupunkiympäristölautakunta päättää</p> <ol style="list-style-type: none">1. merkitä Lapsi- ja nuorisoparlamentin kehittämis ehdotukset tiedoksi ja2. antaa kehittämis ehdotuksiin valmistelutekstin mukaiset vastaukset sekä sitoutua vastauksissa esitettyihin kehittämistoimiin.
Toimivalta	Hallintosääntö 23.3 §
Valmistelija	kaupunkiympäristöjohtaja Keijo Houhala, p. 050 091 8597, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	<p>Heinolan lapsi- ja nuorisoparlamentti järjestettiin valtuustosalissa lasten oikeuksien päivänä 20.11.2025. Lapsi- ja nuorisoparlamenttiin oli kutsuttu kaikki valtuutetut ja kaupungin johtavat viranhaltijat kuulemaan ala- ja yläkoulujen sekä toisen asteen oppilaitosten oppilaskuntien kuulumisia.</p> <p>Palvelualueilla on pieni määräraha lapsi- ja nuorisoparlamentista tulevia toimenpiteitä varten. Osa ehdotuksista saattaa myös toteutua osallistavan budjetoinnin eli OSBU:n kautta. Lisäksi ehdotuksia otetaan huomioon vuoden 2027 talousarviovalmistelussa.</p> <p>Lapsi- ja nuorisoparlamentissa oppilaskunnat kertoivat kehittämisajatuksiaan sekä positiivisia asioita kotikaupungista.</p> <p>Lapsi- ja nuorisoparlamentin tilaisuus nauhoitettiin ja se on katsottavissa seuraavan linkin kautta:</p> <p style="text-align: center;">Heinolan Lasten ja nuorten parlamentti 2025 - 20.11.2025</p> <p>Jokainen oppilaskunta esitti kehittämistoiveita joko oman koulun ympäristöön tai yleisemmin kaupunkiin liittyen.</p> <p>Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta on käsitellyt koostetta Lapsi- ja nuorisovaltuuston kehittämisideoita 2025 kokouksessaan 21.1.2026</p>

ja lähettänyt sen edelleen käsiteltäväksi kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kaupunkiympäristön palvelualue kiittää aktiivisuudesta, palautteesta ja hyvistä alueiden kehittämistä koskevista ehdotuksista. Palautteet auttavat tunnistamaan kehittämistarpeita ja tukevat kaupungin työn suunnittelua. Esiin nostetut näkökulmat ovat tärkeitä alueiden ylläpidon ja kehittämisen kannalta.

Esitettyjä asioita tarkastellaan kaupungin toimivallan ja käytettävissä olevien resurssien puitteissa alueiden liikenteen- ja yleisen turvallisuuden parantamiseksi sekä ympäristön viihtyisyyden ja toiminnallisuuden kehittämiseksi.

Kaupunkiympäristön palvelualueelle osoitetut kehittämisideat

Jyrängön koulu kehittämisideat:

- leikkipuistoihin enemmän välineitä
- teiden kunnostus ja luonnon siistinä pitäminen

Kailaan koulun kehittämisideat:

- alle 18- vuotiaille ilmaiset kalastusluvat

Sinilähteen koulun kehittämisideat:

- liikenneturvallisuus
- hidasteet Karjalankadulle sekä Karjalantielle
- tien ylittäminen turvallisemmaksi
- pusikot pois pyörätien varrelta, että näkyvyys paranee.
- koulun viereiselle bussipysäkillä katos
- penkkejä
- roskiksia – Vuoksentiellä olevalle isolle kivelle on toivottu roskista yhtä kauan kuin parlamenttia on järjestetty; jokohan se nyt onnistuisi?

Vierumäen koulun kehittämisideat:

- pihan ja välineiden kunnostus.
- oppilaat toivovat pihan ja leikkivälineiden kunnostusta, koska koulun piha on koko kylän lasten tärkeä kokoontumispaikka
- keinujen uusiminen
- kipeilytelineen ja liukumäen korjaus olisi myös tärkeää, koska ne ovat päässeet huonoon kuntoon.
- vanhojen, huonokuntoisten keinujen uusiminen koettiin tärkeäksi, sillä vanhat keinut ovat ruosteessa ja likaavat vaatteet.
- turvallisuuden parantaminen

Lyseonmäen koulun kehittämisideat:

- paremmat bussilinjat/busseja kulkisi enemmän
- Jyrängön virtaan istutettaisiin kirjolohia
- talvella jalkakäytävien aeraus

Heinolan Lukion kehittämisideat:

- julkisen liikenteen vuorotarjonta, erityisesti Lahteen päin

- tie- ja katualueiden kunnossapidon parantaminen erityisesti talvikaudella
- samanaikaisten tietöiden vähentäminen ja aikatauluttaminen paremmin
- kouluruoan laadun parantaminen
- kasvisruoissa tulisi olla enemmän proteiinia/täyttävämpää kasvisruokaa. Muutoin kasvisruoka on lukiolla tykättyä
- ei kahta keittoruokapäivää samalla viikolla
- bussipysäkit kuntoon Vierumäellä
- oppilaat toivovat pysäkeille hyvät katokset, jotka tarjoavat suojaa huonolta säältä

Koulutuskeskus Salpaus, Heinolan kampuksen kehittämisideat:

- ajoteiden kunto

Suomen Urheiluopisto, Vierumäki kehittämisideat:

- toimivien linja-autoyhteyksien säilyttäminen tärkeää.

Kaupunkiympäristön palvelualueen vastaukset heille osoitettuihin kehittämisideoihin:

Metsänhoitaja Juho Kontra

Heinolan kaupungin hoitamilla kalastusalueilla alle 18-vuotiaat saavat yleiskalastusoikeuden mukaisesti jo nyt kalastaa maksutta yhdellä vavalla. Tähän oikeuteen eivät kuitenkaan sisälly erityiskalastusalueet, joihin istutetaan aktiivisesti kaloja kalastuslupatuloilla. Tällaisia alueita ovat Rautjärven ja Venejärven (pyyntikokoisten kirjolohien sekä siianpoikasten istutus) alue sekä Jyrängönvirran urheilukalastusalue (taimenenpoikasten istutus). Rautjärven ja Venejärven alueella alle 15-vuotiaat saavat ostaa kalastusluvan puoleen hintaan ja Jyrängönvirran alueella alle 18-vuotiaat. Luvan hinta on muutoin riippuvainen aiotusta lohikalansaaliin määrästä ja luvan pituudesta.

Urheilukalastusalueella lyhyin 3 tunnin lupa maksaa alaikäiselle 4,05 €. Rautjärvellä ja Venejärvellä lyhyin kuuden tunnin lupa 7,10 € alle 15-vuotiaalle.

Jos kalastuksesta tehtäisiin kokonaan maksutonta, kasvaisi kalastuspaine kalastusalueilla mitä todennäköisimmin. Koska istutukset rahoitetaan kalastuslupatuloilla, tulisi aikuisten lupien hintoja korottaa, jotta kaloja saataisiin istutettua vastaamaan lisääntyneeseen kalastuspaineeseen vastaavasti. Lisäksi täysin maksuton kalastaminen saattaisi vaikuttaa nostavasti kerralla saaliiksi otettavien kalojen määrään.

Pidän hyvänä käytäntöä, että nuoret saavat kalastuslupansa aikuisia edullisemmin. Lisäksi kaupungin hoitamien erityiskalastusalueiden kalastuslupien hinnat nuorille ovat valtakunnallisessa vertailussa ehdottomasti edullisimmassa päässä jo nyt.

Kirjolohien istutus Jyrängönvirtaan lopetettiin vuodesta 2024 alkaen. Järvitaimen lisääntyy luontaisesti alueella, ja kilpailu tilasta kirjolohen kanssa voi häiritä lisääntymistä. Kirjolohi on Suomessa vieraslaji,

jonka istuttaminen muualle kuin suljettuihin vesialueisiin on suomalaisen luonnon kannalta riskialtista. Kaikkia vieraslajien aiheuttamia haittoja ei ole välttämättä tunnistettu. Koska taimenien saatavuus on toistuvien kuumien kesien vuoksi ajoittain heikentynyt, selvitetään mahdollisuutta laajentaa istutettavaa lajistoa harjuksiin, joiden saatavuus voi lähitulevaisuudessa parantua.

Kirjolohien kalastamaan haluavat voivat kalastaa niitä vain muutaman kilometrin päässä Heinolan keskustasta sijaitsevilla erämaisilla Rautjärven ja Venejärven kalastuspaikoilla, joihin kaloja istutetaan lähes kuukausittain ympäri vuoden.

Palvelupäällikkö Elsi Lääveri

Heinolan kouluruoan laatu on ruokapalvelulle tärkeä asia. Raaka-ainevalintamme perustuvat ravitsemuksellisiin laatuksiteereihin sekä kotimaisuuteen, ja käytämme pääasiassa kotimaisia elintarvikkeita. Liha ja lihavalmisteet, maito ja maitovalmisteet, kaura-, ohra-, vehnä- ja ruisvalmisteet, peruna, juurekset sekä kananmunat ovat kotimaisia tuotteita.

Aterioiden valmistuksessa noudatetaan ravitsemussuosituksia sekä Sydänmerkki-aterian kriteerejä. Koululounas tukee oppimista ja tuo koulupäivään myös yhteisöllisen hetken. Tavoitteenamme on tarjota päivittäin terveellinen ja maistuva arkilounas kaikille oppilaille.

Kasvisruokien ravitsemuksellista laatua seurataan tuotannonohjausohjelman avulla. Tarjolla olevat kasvisateria- vaihtoehdot on suunniteltu siten, että ne täyttävät ravitsemussuositukset myös proteiinin osalta.

Tällä hetkellä 5-viikon ruokalistalla on yksi viikko, jossa on kaksi keittolounasta. Ruokalistasuunnittelu aloitetaan keväällä ja ruokapalveluissa tutkitaan mahdollisuutta yhteen keittolounaseen viikottain.

Kuulemme mielellämme tarkemmin oppilaiden näkemyksiä siitä, mitä kouluruoan laadun parantamisella tarkoitetaan.

Kuntatekniikkapäällikkö Ari Matteenen

Vierumäen alueen bussipysäkit sijaitsevat pääosin Väyläviraston hallinnoimalla tiealueella. Kaupunki voi kuitenkin välittää pysäkkien kuntoa ja katoksia koskevat palautteet virastolle tiedoksi.

Paikallisliikenteen suunnittelusta ja kilpailutuksesta vastaa Lahden seudun liikenne. Linjastot ja vuorotarjonta pyritään muodostamaan tarkoituksenmukaisiksi ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Tavoitteena on turvata toimivat joukkoliikenneyhteydet myös Lahden suuntaan.

Liikenneturvallisuutta tarkastellaan kokonaisuutena. Lautakunta on aiemmin linjannut, ettei kokoojakaduille rakenneta hidasteita muun muassa meluvaikutusten ja kunnossapidon haasteiden vuoksi.

Turvallisuuden parantamiseen voidaan kuitenkin arvioida muita keinoja tapauskohtaisesti.

Tie- ja katualueiden kunnossapito perustuu lautakunnan hyväksymään kunnossapitoluokitukseen, jossa määritellään eri väylien hoitotaso. Ajoteiden kuntoa parannetaan ja korjausinvestointeja toteutetaan vuosittain käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Roskakorien lisääminen on kannatettava ehdotus. Roskakoreja ja penkkejä voidaankin lisätä yleisille alueille tarpeen ja resurssien mukaan. Kaupungilla on tällä hetkellä noin 500 roskakoria, ja niiden tyhjentäminen nykyisillä resursseilla on ajoittain haastavaa, mutta uusia sijoituspaikkoja voidaan tarkastella tapauskohtaisesti. Myös Vuoksentien varrella olevalle suurelle kivelle esitetty roskakoritoive otetaan tarkasteluun.

Leikkipuistojen ja koulupihojen välineiden kuntoa seurataan säännöllisesti. Välineiden korjaaminen ja uusiminen toteutetaan käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Esille nousseet tarpeet, kuten keinujen uusiminen sekä kiipeilytelineen ja liukumäen kunnostaminen, kirjataan tiedoksi ja huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Leikkipaikkoihin liittyviä kehittämistarpeita tarkastellaan yhteistyössä kaupungin hyvinvointipalvelualueen kanssa.

Tavoitteena on varmistaa, että koulun piha ja leikkipaikat palvelevat turvallisesti sekä oppilaita että alueen muita lapsia, sillä ne toimivat usein koko kylän yhteisinä kokoontumispaikkoina.

Teiden kunnosta ja yleisten alueiden siisteydestä huolehditaan kaupungin kunnossapidon suunnitelmien ja resurssien mukaisesti. Myös viheralueiden ja luonnon siisteyteen kiinnitetään huomiota osana normaalia kunnossapitotyötä.

Heinolan Tilapalvelut Oy:lle osoitetut kehittämisideat

Jyrängön koululta:

- toiveissa ollut edelleen monta vuotta peräkkäin uudet pyörätelineet.

Kailaan koululta:

- metalliportaat siihen, mistä koulun pihalta nouseaan Rajakadulle.

Lyseonmäen koululta:

- lämmin oleskelutila nuorille ja katoksellisia oleskelupaikkoja
- Jäähallin kunnostus
- paremmat pukukopit uimarannoille

Lukiolta:

- kirjastoon oma rauhallinen opiskelutila nuorille

Seuraavassa vastaukset Heinolan Tilapalvelut Oy:tä koskeviin asioihin:

Kaupunkiympäristöjohtaja Keijo Houhala

Koulun pyöräpysäköinnin järjestelyt ja pyörätelineiden kunto tarkastetaan osana kiinteistöjen ylläpitoa. Tarve uusille tai lisäpyörätelineille kirjataan tiedoksi ja niiden toteuttamista arvioidaan käytettävissä olevien määrärahojen ja priorisoinnin puitteissa.

Kohteen turvallisuutta ja mahdollisia kulkuyhteyksien parantamistarpeita arvioidaan. Portaiden rakentamistarve sekä mahdollinen toteutustapa selvitetään ja huomioidaan jatkosuunnittelussa resurssien puitteissa.

Nuorille tarkoitettujen oleskelutilojen ja katettujen kokoontumispaikkojen kehittäminen kuuluu pääosin hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen vastuulle. Kaupunkiympäristön palvelualue osallistuu tarvittaessa tilojen ja rakenteiden toteuttamiseen yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.

Jäähallin kunnostustarpeita tarkastellaan osana kaupungin liikuntapaikkojen ylläpitoa ja investointisuunnittelua. Uimarantojen pukukoppien kuntoa seurataan säännöllisesti ja mahdolliset kunnostus- tai uusimistarpeet huomioidaan kunnossapidon ja investointien suunnittelussa.

Kirjaston tilaratkaisut ja palvelujen kehittäminen kuuluvat kirjastopalvelujen vastuulle. Toive rauhallisesta opiskelutilasta välitetään kirjastopalveluille jatkoselvitystä varten.

Tiedoksianto

virallinen ote

nuorisovaltuusto
hyvinvoinnin edistämisen lautakunta
oppilaitokset
kaupunginhallitus